

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2024. № 2.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.57>

УДК 339.5

С. Г. Осика,

*к. ю. н., професор кафедри світової економіки,
Державний торговельно-економічний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-6343-2738>*

К. Б. Куликов,

*директор «Інституту спільної історії»
здобувач наукового ступеня доктор філософії,
Державний торговельно-економічний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-1265-8452>*

БАЗОВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ГЛОБАЛЬНОЇ КОМПАНІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ BLACKROCK

S. Osyka,

PhD in Law, Professor, State University of Trade and Economics

K. Kulykov,

Institute of common history

PhD student, State University of Trade and Economics

BASIC FEATURES OF THE GLOBAL INVESTMENT MANAGEMENT COMPANY BLACKROCK

Стаття присвячена ідентифікації базових характеристик глобальної компанії інвестиційного менеджменту BlackRock за допомогою аналізу еволюції розвитку компанії. Доведено, що динамічність змін, посилення кризових тенденцій та трансформація світового господарства вимагають більш поглибленого дослідження обраного наукового напрямку, оскільки функціонування глобальної компанії інвестиційного менеджменту BlackRock, яка є потужним актором на фінансовому ринку, впливає на загальноекономічні тенденції та формує очікування інших акторів цього ринку в XXI ст. Здійснено аналіз історії більш ніж 30-ти річного розвитку компанії BlackRock, яка була заснована як Blackstone Financial Management у 1988 році, а також визначено її ключові фактори успіху. Обґрунтовано необхідність подальшого дослідження впливу компанії на соціально-економічний розвиток та національну безпеку окремих країн. Ідентифіковано головні трансформаційні тенденції розвитку в другій декаді XXI ст., серед яких запровадження концепції ESG-інвестування та вдосконалення інноваційної платформи ALADDIN, що використовує ШІ та машинне навчання для аналізу активів і для управління ризиками.

The article is devoted to identifying the main characteristics of the global investment management company BlackRock by analyzing the evolution of the company's development. It argues that the dynamism of changes, the intensification of crisis trends and the transformation of the world economy require a more in-depth study of the chosen scientific direction, since the functioning of the global investment management company BlackRock, which is a powerful actor in the financial market, affects general economic trends and shapes the expectations of other actors in this market in the twenty-first century. The article analyzes the history of more than 30 years of development of BlackRock, which was founded as Blackstone Financial Management in 1988, and identifies its key success factors. Among these are: significant experience and competence in investment management, a wide range of services, the use of innovative

technologies, a global expansion strategy, and strong ties with government agencies of different countries.

The range of financial products and financial advisory services of the company is studied. It is determined that the company is the world's largest active manager of fixed income products, since, at the time of writing of the article, the company served clients in more than 60 countries and attracted more than a third of the total assets under management from international investors. Given this, the author substantiates the need for further research on the company's impact on the socio-economic development and national security of individual countries. The main transformational trends in the second decade of the twenty-first century are identified, including the improvement of the innovative ALADDIN platform, which uses AI and machine learning to analyze assets and manage risks and the introduction of the ESG investment concept. The relevance of further research in this area is substantiated, since the practice of implementing the ESG strategy by the company has certain contradictions, namely, the continuation to consider such defense contractors as Raytheon, General Dynamics and Lockheed Martin as potential investment targets, which contradicts the ethical framework of investment defined by the ESG scale.

Ключові слова: *глобальна компанія інвестиційного менеджменту, BlackRock, управління активами, ідеологія інвестування, ALADDIN, штучний інтелект, ESG.*

Keywords: *global investment management company, BlackRock, asset management, investment ideology, ALADDIN, artificial intelligence, ESG.*

Постановка проблеми. Глобальна компанія інвестиційного менеджменту BlackRock, Inc. (BlackRock) була заснована Ларрі Фінком у 1988 році як компанія по управлінню ризиками. Тобто вона спеціалізувалася на управлінні та зменшенні боргів, які навряд чи будуть повернуті повністю або частково, а отже, мають високий ризик дефолту. Здатність BlackRock

реструктурувати цей тип боргу принесла компанії величезний авторитет у цій сфері діяльності. Як наслідок, після глобальної фінансової кризи 2008 року, BlackRock було доручено наглядати за виплатою 130 мільярдів доларів від уряду Сполучених Штатів.

За підсумками 2023 року активи під управлінням BlackRock вперше з 2021 року перевищили \$10 трлн [1]. BlackRock використав перевагу першопрохідця в європейських ETF, розвиваючи мережу відносин з місцевими установами різного рівня та юридичного статусу. З таким рівнем активів в управлінні вплив на світову економіку та державну політику деяких країн цієї глобальної компанії інвестиційного менеджменту (ГКІМ) є беззаперечним. Враховуючі це, а також те, що з 2022 року керівництво компанії почало впроваджувати нову, дещо суперечливу ідеологію інвестування, а саме - екологічне, соціальне, управлінське інвестування (Environmental, Social, Governance investing (ESG) [2] обрана тема дослідження актуальної і обґрунтованої.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основні теоретичні та практичні аспекти міжнародних інвестиційних процесів та управління ними на різних рівнях, а також вплив цих процесів на розвиток світової економіки є загальним об'єктом інтересу для наукової спільноти з кінця XX ст. Серед вітчизняних науковців слід відзначити таких, як Я. Бережний, Г. В. Жуков, О. Панько, О. Підхомний, Н. Свірідова, Л. Сімків, С. Тульчинська, О. Шнирков та інших.

Зарубіжними вченими дослідження проблематики інвестиційних компаній та компаній по управлінню активами проводилося більш інтенсивно. Слід відзначити праці присвячені основним механізмам інвестиційного менеджменту та ідентифікації ключових суб'єктів цих процесів, серед яких роботи З. Буді, Д. Брендеен, Л. Кеннеді, Н. Кенет, Дж. Совін, Н. Лукітше, Г. Ньютон, Г. Мур, А. Маса, А. Пірс, С. Хірст, К. Мінічелі, М. Харіс, Р. Унгаріно, та інші.

Але в межах даного дослідження найбільшої уваги заслуговують ряд досліджень, які безпосередньо стосуються визначення специфіки функціонування та розвитку BlackRock, а саме: становлення компанії як золотого стандарту управління активами [3]; ідентифікації процесів злиття та поглинання компаній, і відповідно як зміни в очікуваній концентрації власності впливають на інвестиційну поведінку фондів та на структуру акцій по всьому світу [4]; аналізу розколу груп інтересів та боротьби за корпоративне управління в епоху ідентифікації управління активами в XXI ст. [5]; трансформації сфери управління активами від викопних джерел енергії до відновлюваних джерел на тлі впровадження стратегій сталого фінансування компаній, таких як BlackRock [6]; дослідження того, як розподіляються інвестиції з урахуванням довгострокового сталого розвитку та впровадженням ESG, як ідеології, згідно з якою слід інвестувати в "стійкі та справедливі" компанії, задля збереження та подальшого розвитку світу [2].

Отримані опрацьовування складають теоретичну та методологічну основу для проведення даного дослідження.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Не заперечуючи вагомості існуючих напрацювань слід зазначити, що динамічність змін, посилення кризових тенденцій на тлі трансформації світового господарства вимагають більш поглибленого дослідження базових принципів та засад функціонування ГКІМ, таких як BlackRock. Стратегії розвитку такого великого гравця на світовому фінансовому ринку впливають на загальноекономічні тенденції та можуть формувати очікування інших акторів цього ринку.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є ідентифікація базових характеристик глобальної компанії інвестиційного менеджменту BlackRock за допомогою аналізу еволюції розвитку компанії.

Виклад основного матеріалу дослідження. Глобальна компанія інвестиційного менеджменту BlackRock, Inc. спочатку була заснована як

Blackstone Financial Management у 1988 році під егідою приватної інвестиційної компанії Blackstone Group. Blackstone Financial Management розпочала свою діяльність як фірма з восьми осіб на чолі з Ларрі Фінком, що займалася переважно управлінням активами з фіксованим доходом. У 1995 році Фінк та інші засновники (Роберт Капіто, Сьюзен Вагнер, Барбара Новік, Бен Голуб, Х'ю Фратер, Ральф Шлосштейн та Кіт Андерсон) відокремилися від Blackstone Group, щоб заснувати незалежну компанію з управління активами, яку вони перейменували на BlackRock у 1992 році. Враховуючі те, що всі засновники компанії були трейдерами та розробниками складних інструментів, забезпечених активами, які тоді тільки з'явилися на ринку, то метою діяльності полягала в тому, щоб надати покупцям допомогу в опануванні цих продуктів в якості менеджерів з управління їх активами.

У 1995 році BlackRock був придбаний The PNC Financial Services Group і став дочірньою компанією цього банківського холдингу. У 1999 році активи BlackRock становили 165 мільярдів доларів, і компанія стала публічною. На момент розміщення акцій PNC володіла мажоритарним пакетом акцій компанії, якій належало близько 70% усіх звичайних акцій, що перебували в обігу на біржі. Однак до 2014 року ця частка зменшилася до 21,7% [7]. Після IPO у 1999 році компанія BlackRock значно зросла, значною мірою завдяки поглинанням. Так BlackRock придбав State Street Research and Management Company у 2005 році, Merrill Lynch InvestmentManagers (MLIM) у 2006 році, Quellos Capital Management у 2007 році, Barclays Global Investors (BGI) у червні 2009 року, Claymore Investments Inc. у 2012 році, біржові фонди Credit Suisse у 2013 році та консалтингову компанію з інвестицій у нерухомість MGRA у 2013 році [8]. До придбання BGI у 2009 році, злиття з MLIM у 2006 році було найбільшим злиттям BlackRock. Злиття з MLIM було важливим, оскільки до цього близько двох третин активів в управлінні BlackRock були пов'язані з продуктами з фіксованою дохідністю. В результаті більш ніж удвічі збільшився загальний обсяг активів в управлінні компанії, а також рівень її вразливості до стратегій, пов'язаних з акціями, в результаті чого

активи в управлінні стали більш рівномірно розподілені між стратегіями, пов'язаними з акціями, продуктами з фіксованою дохідністю та управлінням грошовими коштами на момент завершення угоди (більш детально див. [8]).

В червні 2009 року керівництво BlackRock оголосило про своє прагнення придбати Barclays Global Investors, підрозділ британського транснаціонального банку Barclays (вартість угоди склала 13,5 мільярдів доларів). Станом на 2008 рік (до злиття) BGI працював у 15 країнах, управляв активами на суму 1,5 трильйона доларів США, а його прибуток становив 2,9 мільярда доларів. У грудні 2009 року ця подія стала однією з найбільших угод в індустрії управління капіталом і найбільшою трансформаційною транзакцією компанії (більш детально див. [9]). Слід зазначити, що компанія заплатила за BGI готівкою та акціями, залучивши мільярди доларів капіталу від неназваних інституціональних інвесторів, і додатково також було придбано iShares, що управлялися BGI, інвестиційну платформу для біржових фондів (ETF) (більш детально [10]).

Переговори з Barclays про об'єднання двох компаній були ще в 2002-2003 рр. BlackRock, але тоді було прийнято спільне рішення, що час для злиття не є оптимальним. Приблизно в той же період BGI найняла BlackRock як постачальника аналітики ризиків, і з часом стала одним з найбільших і найважливіших користувачів платформи ALADDIN (Asset Liability and Debt and Derivatives Investment Network) фірми [9]. Як наслідок, на момент злиття компаній у 2009 році BlackRock мав глибше розуміння процесів BGI, ніж інші потенційні покупці, що дещо допомогло пом'якшити технічні проблеми злиття двох фірм. Оскільки найбільшим питанням, яке виникло у зв'язку з купівлею BGI, була здатність BlackRock ефективно поєднати те, що в BGI було переважно пасивним управлінням, з власними операціями, які були зосереджені на активному управлінні.

Базою на якій вибудовано всі бізнес процеси компанії є технологічна платформа ALADDIN, яку було запатентовано ще 1999 року, саме після чого почало відбуватися безпрецедентне зростання і збільшення корпорації до

сучасних розмірів. Платформа ALADDIN це програмне забезпечення для управління портфелем, що допомагає фахівцям з інвестицій ухвалювати більш розумні рішення; центральна система обробки даних, яка об'єднує складну аналітику ризиків з комплексними інструментами управління портфелем, торгівлі та операцій на єдиній платформі для ухвалення обґрунтованих рішень, ефективного управління ризиками, ефективної торгівлі та операційного масштабу. Отже ця платформа має широкий спектр для аналізу даних, а саме може ідентифікувати активи, на основі схильності власника до ризику, і показує клієнтам ризики, про які вони навіть не знали. Подібний аналіз передбачає збір big-data для подальшого аналізу на основі машинного навчання. Враховуючі вище зазначене, можна зробити висновок що компанія одна з перших почала використовувати великі дані, штучний інтелект (ШІ) в процесах управління традиційними інвестиційними стратегіями. Але детальної інформації щодо технології, які використовуються на платформі складно відшукати. І це зрозуміло з огляду на капіталоемність компанії і те, що ALADDIN є стрижнем, навколо якого вибудовано корпорацію BlackRock. Слід зазначити, що конкурентна перевага ШІ надає компанії, що володіє цією технологією, монопольну владу, найближчі конкуренти перестають існувати, і саме це стало причиною стрімкого зростання BlackRock.

Отже BlackRock стає найбільшим у світі активним менеджером продуктів з фіксованою дохідністю, як обслуговує клієнтів у більш ніж 60 країнах і залучила понад третину загального обсягу активів під управлінням від міжнародних інвесторів [11]. Результати проведено аналізу актуалізують питання національної безпеки окремих країн та впливу іноземного капіталу на соціально-економічний розвиток цих країн, наприклад Швейцарії (див. табл. 1). Але дослідження в цьому напрямку ще потребують доопрацювання і будуть представлені у подальших публікаціях автора.

**Таблиця 1. Інвестиції BlackRock у різні сектори економіки
Швейцарії, швейцарський франк, 2022 р.**

Сектор	BlackRock (CHF)	Сектор ринкового капіталу (CHF)	Частка на ринку [%]
Охорона здоров'я	40787406163.02	703424149010.00	5,80
Споживчі товари	33993285755.4	545256981610.00	6,23
Фінанси	23961842650.74	396924060178.00	6,04
Основні матеріали	17879096215.28	226747079907.00	7,89
Промисловість	14056258587.77	298031431003.00	4,72
Технології	9878287245.22	144950769921.00	6,81
Нерухомість	1841242733.04	30565436656.00	6,02
Енергетика	174594770.69	11295374199.00	1,55

Джерело: складено автором за [12]

В другому десятилітті XXI ст. компанія продовжує вдосконалювати власний технологічний продукт шляхом поглинання розвинутих технологічних компаній та конкурентів. Так у 2019 року BlackRock купила компанію eFront, у 2021 році було укладено договір про стратегічну співпрацю з Cassini Systems, а також здійснено інвестиції в Clarity AI. Крім того, ALADDIN має різні модифікації для задоволення потреб своїх клієтів: Aladdin Risk; Aladdin Provider; Aladdin Climate; Aladdin Wealth.

Зазначимо також, що активними користувачами платформи ALADDIN є корпорації Vanguard та State Street Global Advisors, які разом із BlackRock називають "Великою трійкою" (більш детально див. [1; 13]). Крім того, до платформи під'єднано найбільший у світі державний пенсійний фонд Японії, Apple, Microsoft та материнську компанію Google, Alphabet. У підсумку станом на кінець 2023 року BlackRock надавав фінансові та технологічні послуги банкам, страховим компаніям, державним установам, пенсійним фондам, компаніям з управління та обслуговування активів, а також роздрібним дистриб'юторам та іншим інвесторам у Північній та Південній Америці, Європі, на Близькому Сході, в Азії та Австралії. Отже компанія має

значний вплив в різних сферах, починаючи від фінансових ринків і закінчуючи реалізацією державної політики певних країн. Наприклад на відеозустрічі генерального директора BlackRock Ларрі Фінка з президентом України Володимиром Зеленським наприкінці 2022 року обговорювалися питання щодо створення нових фондів та механізми залучення інвесторів для повоєнного відновлення України.

Всім своїм клієнтам BlackRock пропонує широкий спектр фінансових продуктів, включно із взаємними фондами, цільовими інвестиціями, пенсійними фондами та заощадженнями для оплати навчання, а також біржовими фондами (ETF). І клієнти можуть вибрати різні інструменти для вкладення своїх заощаджень. Значна частина доходу BlackRock походить від консультаційних та адміністративних зборів за інвестиційні послуги. Але у своїх звітах компанія розподіляє свою виручку за такими категоріями: "Консультаційні послуги з інвестицій, адміністративні збори та доходи від кредитування цінних паперів", "комісія за консультаційні послуги з інвестицій", "доходи від технологічних послуг", "комісійні за розподіл", "консультаційні послуги та інший дохід" (рис 1).

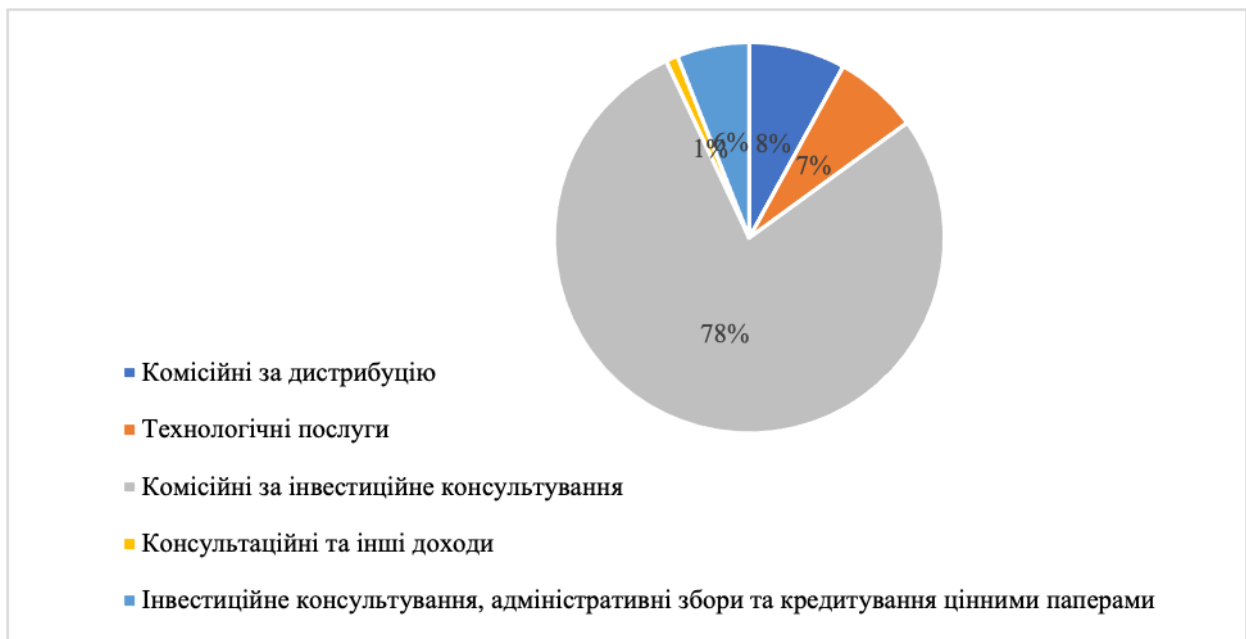

Рис 1. Розподіл доходів BlackRock, за 4 квартал 2021 фінансового року

Джерело: побудовано автором на основі даних BlackRock [14]

Також своїм клієнтам BlackRock пропонує консультаційну послугу щодо розробки та впровадження інвестиційних стратегій, таких активне управління портфелем, індексне інвестування, експертні портфелі, фінансові інструменти на основі цінних паперів тощо. Компанія також спеціалізується на управлінні цінними паперами відповідно до різних критеріїв: екологічні та соціальні фактори. Крім того, вона продовжує вдосконалювати використання ІІ та машинного навчання для аналізу ринкового потенціалу з метою обґрунтування ефективних стратегій інвестування для кожного портфелю.

У 2023 році керівництво BlackRock наголосило на зосередженні на фінансовій стійкості в подальшій діяльності, оскільки намагається впоратися з політичною реакцією на інвестиції в охорону навколишнього середовища, соціальну сферу та корпоративне управління, що стало загальносвітової тенденцією другої чверті ХХІ ст. Керівництво компанії переглядає ці пріоритети щорічно, спілкуючись з тисячами компаній перед їхніми щорічними зборами з різних питань, починаючи від розміру заробітної плати керівників і закінчуючи ефективністю роботи їхніх рад директорів, враховуючі трансформації макроекономічних та геополітичних умов, в яких працюють ці компанії. Цей новий економічний режим формується під впливом потужних структурних сил, які, можуть призвести до розбіжностей аналізу інформації від компаній-об'єктів інвестування про те, як вони адаптуються для зміцнення своєї фінансової стійкості, а також в результатах діяльності різних економік, секторів та компаній.

У списку головних пріоритетів BlackRock на 2024 рік інвестиціям в довкілля, соціальну сферу, корпоративне управління відведено таке ж важливе місце, як і минулого року. Ці критерії враховують інвестори та фінансові інститути при прийнятті рішень про інвестиції та кредитування, а також контрагенти та постачальники в рамках комерційної діяльності.

Слід зазначити, що формулювання стратегії розвитку BlackRock у контексті зміни клімату в корпоративній взаємодії змінилося через посилення політичного тиску в останні роки, тобто компанія все частіше

була політичною мішенню для лібералів і консерваторів. Тому в 2024 році в пріоритетах діяльності враховано те, що компанії на певних ринках адаптуються до низьковуглецевого переходу в різних контекстах внаслідок відмінностей у наявному політичному ландшафті. Дійсно ESG-інвестування - це великий і зростаючий грошовий банк, який має тенденцію до стрімкого розвитку. За даними Morningstar, BlackRock управляє двома з п'яти найбільших ESG-фондів США і має в управлінні понад \$48 млрд ESG-активів [15].

Стратегія ESG-інвестування має певні суперечності, теоретично вона виключає компанії в секторах, які вважаються такими, що перебувають поза етичними рамками, визначеними шкалою ESG. Але є винятки, наприклад виробники суперечливої зброї, такої як касетні бомби або ядерні боеголовки, а також ті, хто виробляє безперечно шкідливі продукти, такі як тютюн і вогнепальна зброя, компанії, які порушують права людини, наприклад, використовують дитячу працю, а також компанії, які причетні до серйозних порушень корпоративного управління, таких як хабарництво або корупція, і які не виявляють бажання вирішити ці проблеми. В контексті суворого дотримування проголошеної стратегії компанія BlackRock не розглядала би і далі як потенційні об'єкти для інвестування такі оборонні компанії-підрядники, як Raytheon, General Dynamics та Lockheed Martin.

Висновки. Глобальна компанія інвестиційного менеджменту BlackRock займається управлінням активами та інвестиціями, і її успіх можна пояснити такими факторами: значний досвід та компетентність у сфері управління інвестиціями; широкий спектр послуг; використання інноваційних технологій; стратегія глобального розширення, сильний зв'язок з державними органами різних країн. Приклад компанії це свідчення того, що успіх на фінансовому ринку залежить від того, хто першим застосує інноваційні технології (ШІ та машинне навчання) для аналізу активів і для управління ризиками. Як свідчить більш ніж 30-ти річний досвід існування компанії, якщо конкуренти не володіють такими можливостями, то вони

поглинаються, а якщо конкуренти щось подібне починають впроваджувати, то вони купуються і стають власністю BlackRock.

Стратегія ESG в довгостроковій перспективі дійсно для BlackRock може бути потенційно вигідною завдяки ідеям стійкого розвитку на всіх трьох напрямках її реалізації. Однак дотримання такої стратегії з іншої сторони також може стримувати BlackRock, коли через таку стратегію компанія не зможе інвестувати в ринки з високими темпами зростання. Загалом, дослідження результативності впровадження BlackRock стратегії ESG це справа майбутнього. Але в будь якому випадку не обмежуючи свої можливості, компанія має більше шансів на успіх на гіперконкурентному ринку управління активами.

У подальшому автор буде доповнювати власні емпіричні дослідження у даній науково-практичній площині на основі пропозицій, які були запропоновані в цій статті.

Література

1. Total assets under management (AUM) of BlackRock from 2008 to 2nd quarter 2023. URL: <https://www.statista.com/statistics/891292/assets-under-management-blackrock/#>
2. Dilts, B., Dowers, R., & Gray, L., BlackRock, Inc.: Is ESG investment a defensible strategy?. In *Sage Business Cases*. SAGE Publications, Ltd., 2024. <https://doi.org/10.4135/9781071931684>
3. Drummond, Daniel Scott. "How BlackRock Became The Gold Standard." 2016. https://egrove.olemiss.edu/hon_thesis/1989/
4. Massa, Massimo, David Schumacher, and Yan Wang. "Who is afraid of BlackRock?." *The Review of Financial Studies*, 2021, 34.4: 1987-2044. <https://doi.org/10.1093/rfs/hhaa081>
5. Voss, Dustin. Sectors versus borders: interest group cleavages and struggles over corporate governance in the age of asset management." *Socio-Economic Review*: 2024, mwad072. <https://doi.org/10.1093/ser/mwad072>

6. Glowik, M., Bhatti, W.A. and Chwialkowska, A., BlackRock, Inc. (USA): An environmentally sustainable asset investor as it claims to be?, *Critical Perspectives on International Business*, 2023, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. <https://doi.org/10.1108/cpoib-01-2023-0007>
7. BlackRock Worldwide Leader in Asset and Risk Management." BlackRock. N.p., June 2014. URL: <http://www.blackrock.com/corporate/en-us/literature/whitepaper/viewpoint-blackrock-worldwide-leader-in-assetmanagement.pdf>
8. Schmerken, Ivy. BlackRock Acquisition of BGI Presents Integration Challenges. *Wall Street & Technology*. 16 July 2009. URL: <http://www.wallstreetandtech.com/careers/blackrock-acquisition-of-bgi-presents-integrationchallenges/d/d-id/1262157>
9. Merced, Michael J. BlackRock to Acquire Stake in Barclays Unit. *New York Times*. N.p., 11 June 2009. URL: <http://www.nytimes.com/2009/06/12/business/global/12barclays.html>
10. Daily Mail Reporter. Barclays confirms BlackRock merger talk. *This is Money*. N.p., 8 June 2009. URL: <http://www.thisismoney.co.uk/money/article-1191463/BlackRock-closes-Barclays-merger-deal.html>
11. Bebchuk, L., & Hirst, S. The power of the Big Three and why it matters. 2022, *BUL Rev.* URL: [http://www.law.harvard.edu/faculty/bebchuk/The Power of the Big Three and Why It Matters.pdf](http://www.law.harvard.edu/faculty/bebchuk/The_Power_of_the_Big_Three_and_Why_It_Matters.pdf)
12. Spotlight on BlackRock (2023). BlackRock in Switzerland – View from Data. URL: <https://spotlightonblackrock.ch/en/data/blackrock-market-share-by-sector/>
13. Куликов, К. Б. Співвідношення понять «компанія інвестиційного менеджменту» та інших видів інвестиційних компаній. *Економічний простір*, 2023, (184), 20-25. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/184-3>

14. BlackRock, INC. Current report, January 14, 2022 URL: <https://d18rn0p25nwr6d.cloudfront.net/CIK-0001364742/1cbddb43-cbb0-46cb-b7c2-1b9c67410cbb.pdf>
15. BlackRock Global Funds - ESG Multi-Asset Fund A2 USD Hedged. URL: <https://www.morningstar.co.uk/uk/funds/snapshot/snapshot.aspx?id=F00000H33D>

References

1. Statista (2023), "Total assets under management (AUM) of BlackRock from 2008 to 2nd quarte", available at: <https://www.statista.com/statistics/891292/assets-under-management-blackrock/#> (Accessed 10 Feb 2024).
2. Dilts, B., Dowers, R., & Gray, L., (2024), "BlackRock, Inc.: Is ESG investment a defensible strategy?", *Sage Business Cases*, SAGE Publications, Ltd., <https://doi.org/10.4135/9781071931684>
3. Drummond, D. S. (2016), "How BlackRock Became The Gold Standard", available at: https://egrove.olemiss.edu/hon_thesis/1989/ (Accessed 10 Feb 2024).
4. Massimo, M., Schumacher, D. and Wang, Y. (2021), "Who is afraid of BlackRock?.", *The Review of Financial Studies*, vol. 34.4, pp. 1987-2044. <https://doi.org/10.1093/rfs/hhaa081>
5. Voss, D. (2024), "Sectors versus borders: interest group cleavages and struggles over corporate governance in the age of asset management.", *Socio-Economic Review*, mwad072. <https://doi.org/10.1093/ser/mwad072>
6. Glowik, M., Bhatti, W.A. and Chwialkowska, A. (2023), "BlackRock, Inc. (USA): An environmentally sustainable asset investor as it claims to be?", *Critical Perspectives on International Busines*. <https://doi.org/10.1108/cpoib-01-2023-0007>
7. BlackRock (2014), "BlackRock Worldwide Leader in Asset and Risk Management", *BlackRock. N.p.*, June, available at: <http://www.blackrock.com/corporate/en-us/literature/whitepaper/viewpoint-blackrock-worldwide-leader-in-assetmanagement.pdf> (Accessed 10 Feb 2024).

8. Schmerken, Ivy. (2009), "BlackRock Acquisition of BGI Presents Integration Challenges.", *Wall Street & Technology*. 16 July, available at: <http://www.wallstreetandtech.com/careers/blackrock-acquisition-of-bgi-presents-integrationchallenges/d/d-id/1262157> (Accessed 10 Feb 2024).
9. Merced, M. J. (2009), "BlackRock to Acquire Stake in Barclays Unit.", *New York Times*, available at: <http://www.nytimes.com/2009/06/12/business/global/12barclays.html> (Accessed 10 Feb 2024).
10. Daily Mail Reporter (2009), "Barclays confirms BlackRock merger talks.", *This is Money*, available at: <http://www.thisismoney.co.uk/money/article-1191463/BlackRock-closes-Barclays-merger-deal.html> (Accessed 10 Feb 2024).
11. Bebchuk, L., & Hirst, S. (2022), "The power of the Big Three and why it matters", *BUL Rev*, available at: http://www.law.harvard.edu/faculty/bebchuk/The_Power_of_the_Big_Three_and_Why_It_Matters.pdf (Accessed 10 Feb 2024).
12. Spotlight on BlackRock (2023), "BlackRock in Switzerland – View from Data", available at: <https://spotlightonblackrock.ch/en/data/blackrock-market-share-by-sector/> (Accessed 10 Feb 2024).
13. Kulykov, K. (2023), "Comparison of investment management companies to other types of investment companies", *Economic Scope*, vol. (184), pp. 20-25. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/184-3>
14. BlackRock (2022), "BlackRock, INC. Current report" , available at: <https://d18rn0p25nwr6d.cloudfront.net/CIK-0001364742/1cbddb43-cbb0-46cb-b7c2-1b9c67410cbb.pdf> (Accessed 10 Feb 2024).
15. Morningstar (2023), "BlackRock Global Funds - ESG Multi-Asset Fund A2 USD Hedged", available at: <https://www.morningstar.co.uk/uk/funds/snapshot/snapshot.aspx?id=F00000H33D> (Accessed 10 Feb 2024).

Стаття надійшла до редакції 14.02.2024 р.